

Khi bắt đầu đi học, nơi đây mới bắt đầu lộ dạng một cái gì Hữu có được mà Chấn thì không. Ba năm dài cấp sơ học Hữu giỏi không ngờ, đứng đầu lớp hàng tháng, rồi lãnh thưởng cuối năm. Còn Chấn thì khỏi nói nó luôn đạt thành tích đội sổ. Lao động tay chân Chấn giỏi bao nhiêu thì việc học của nó tệ hại bấy nhiêu! Có hôm trên đường đến trường, gặp cá lóc quẫy đuôi dưới vũng nước cạn, Chấn giao tập vở cho Hữu, cởi quần áo xuống mò cá. Tan học về nhà, nỗi đam mê của Chấn vẫn là đan bện, bẫy rập để bắt chuột, bẫy chim, cò, câu cá, mò tôm v.v... Dĩ nhiên, Chấn luôn đạt thành tích không thua người lớn - lời khen tặng Chấn vẫn rạt rào: một đứa bé vừa mới tập tễnh đi học mà giỏi giang, giúp được nhiều việc cho cha mẹ, gia đình. Hữu vẫn bị chê chậm rề ngày này qua tháng nọ vì việc học giỏi của Hữu vẫn chưa thấy giúp được gì cho ai.

Rồi Hữu được chuyển lên trường tỉnh học tiểu học. Bạn bè trang lứa trong xóm, kể cả Chấn vào đời với văn hoá lớp ba

trường sơ cấp. Nếu Chấn ham mê lao động tay chân như ca sĩ mê tiếng đàn, thì Hữu mê học cũng giống tương tự như thế. Hữu học ngày học đêm.

Ồ hay, chẳng còn ai chê Hữu là làm biếng nữa. Dĩ nhiên, Hữu vẫn khước từ công việc đồng áng, ruộng nương. Mà cũng lạ thật, những năm mà nước lụt, cá lội nhón nhờ, quẫy đuôi tung tăng dưới sàn nhà, nhiều con to bằng cả nắm tay, ai nấy câu được cá thấy mà ham, riêng Hữu cũng câu mà chớ hề được con cá nào. Cái nầy người ta gọi Hữu là không có tay sát cá. Họ hàng lắm dính được một con, mọi người cười rộ lên, úi giời, con cá đó chắc là mù rồi mới cắn câu mầy! Khi nước bắt đầu rút, lúa chín vàng đồng... vụ mùa bắt đầu. Nhà nông bận rộn liên tục cho tới mùa nước năm sau. Khi lúa được chở về nhà thì nội cho ra tát đĩa, tát mương để chuẩn bị ăn tết. Hàng trăm ký cá các loại được rộng sẵn dưới ghe.

Gió bắc nhẹ nhẽ thổi về, hơi lạnh khẽ lướt nhẹ trên từng mảnh thịt da nhiều lao động phong sương. Nội Hữu bắt đầu gói

bánh tét. Cả nhà quây quần bên bếp lửa hồng, kẻ uống trà, người lựa nếp để quết bánh phồng, kẻ ham tán dóc... nhưng tên tuổi Hữu luôn đứng hàng đầu trong các cuộc đêm pha, chế nhạo. Cái dở của Hữu đã trở thành một thứ nghiệp dĩ như một mụn nhọt còn để lại cái sẹo. Bất thần nội kêu Hữu lại để hỏi:

- Con dở quá, mai nầy con làm cái gì để nuôi nội đây?

Nhanh và gọn, Hữu trả lời nội:

- Con sẽ làm quan.

- Con đừng nói với nội là con sẽ cưới vợ đẹp như trong tiểu thuyết nhé.

- Dạ, con sẽ cưới vợ đẹp... câu nói Hữu chắc mịch như một khẳng định.

Quả thật Hữu đã tặng cho cả nhà một trận cười no nê. Hữu cũng sáng khoái lắm vì dư âm của nó vẫn còn ghi đậm trong ký ức Hữu mỗi khi nhớ nghĩ đến quãng đời thơ ấu. Hữu không nói đùa, nó là hiện thực đấy.

Dòng đời xoay nhanh, Chấn vào đời, cưới vợ và đi lính đóng đồn. Hôm Chấn tử trận, Hữu được phép về thăm từ một chiến trường xa, còn vương mùi thuốc súng quyện lẫn trong mùi tanh tưởi của chung dòng máu đỏ, trong cấp bậc Thiếu úy. Hữu đã cưới vợ đẹp và có con ngoan.

Giờ đây Hữu đang là tên lính già lưu vong, nội và ba má đã qua đời, nhưng thương nhớ quá quãng đời ngây thơ cũ. Mỗi người thân trong gia đình như có một vai trò thuận nghịch làm phong phú hoá cuộc đời Hữu. Ngồi một mình Hữu thường đưa dẫu vọng tưởng mình về tận quê hương thân thiết, tràn ngập yêu thương, để nghe tiếng quết bánh

SUỐI TÂM

CỤC LẠC VUI

Tây phương vui lắm ai ơi
 Làm sao nói hết những lời tán dương
 Không hề có chuyện đau thương
 Người cùng cõi nước trăm đường hân hoan
 Tuyệt không thời tiết ôn hàn
 Cùng ba đường dữ hoàn toàn vắng tên
 Hoa sen ao bái mộng mênh
 Không còn đau khổ xuống lê cõi trần.